

Emmeloord, 7 november 2023.

Onderwerp

Beleidsdocumenten financial planning & control.

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

1. De volgende beleidsdocumenten financial planning & controle vaststellen:
 - a. De nota rechtmatigheidsverantwoording 2023;
 - b. De nota misbruik & oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen 2023-2026;
 - c. De nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2024;
 - d. De controleverordening 2023;
 - e. Het controleprotocol 2023;
 - f. Het treasurystatuut 2024;
 - g. De nota waardering, activeren en afschrijven van vaste activa 2024;
 - h. De financiële beheersverordening 2023-2026;
 - i. De nota reserves en voorzieningen 2024.

2. De volgende beleidsdocumenten financial planning & control intrekken met terugwerkende kracht per 1 januari 2023:
 - a. De nota misbruik & oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen 2017-2020;
 - b. Het treasurystatuut 2011;
 - c. De nota waardering, activeren en afschrijven van vaste activa 2017;
 - d. De financiële beheersverordening 2017;
 - e. De nota reserves en voorzieningen 2017;
 - f. De nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2013;
 - g. De controleverordening 2003;
 - h. Het controleprotocol 2021-2022.

Doelstelling

Met het vaststellen van de beleidsdocumenten wordt een geactualiseerde kaderstelling bepaald voor de uitvoering van het gevoerde beleid.

Inleiding

Het college is verantwoordelijk voor het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid. Het college heeft daarvoor duidelijke spelregels en richtlijnen nodig in de vorm van beleidskaders. Een beleidskader of beleidsnota bevat de kaders waarbinnen beleid wordt uitgevoerd. Opgenomen wordt informatie over doelen, uitgangspunten, randvoorwaarden en organisatie van beleid. Het is aan u te bepalen hoeveel ruimte die kaders geven en hoe gedetailleerd deze zijn. Het vaststellen van de beleidskaders behoort tot uw kaderstellende rol. De basis voor die beleidskaders wordt onder meer gevormd door de landelijke wetgeving.

Beleidsreferentie

- Gemeentewet
- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

Argumenten

Het raadsvoorstel heeft betrekking op het vaststellen van de volgende stukken die kort worden toegelicht.

De nota rechtmatigheidsverantwoording 2023

Met ingang van het verslagjaar 2023 gaan colleges van burgemeester en wethouders van gemeenten zelf een rechtmatigheidsverantwoording (verder RMV) opstellen, die opgenomen zal worden in de jaarrekening. Hiermee leggen gemeenten zelfstandig verantwoording af over de naleving van geldende wet- en regelgeving bij de totstandkoming van de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening. Deze wetwijziging vloeit voort uit de voorstellen van de commissie Depla, zoals opgenomen in het rapport 'Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten'. Het doel van de wetwijziging is dat het college zich nog meer bewust moet worden van de verantwoordelijkheid voor een goed financieel beheer, inclusief bijbehorende verordeningen. De accountant geeft vanaf 2023 geen afzonderlijk oordeel over de rechtmatigheid in de controleverklaring. De accountant geeft een getrouwheidsoordeel af over de jaarrekening waarvan de RMV-onderdeel uitmaakt. De beoordeling van de getrouwheid door de controlerend accountant geeft aan dat vertrouwd mag worden op hetgeen in de RMV van het college vermeld staat.

In de nota rechtmatigheidsverantwoording is de rapportage over de rechtmatigheid, de verantwoordingsgrens, de rapportagegrens nader toegelicht. Daarnaast zijn de rollen en verantwoordelijkheden en uitvoering van de interne controle rondom financieel rechtmatig handelen nader verklaard. Verder wordt ingegaan op de van belang zijnde criteria voor de RMV.

De nota misbruik & oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen 2023-2026

De nota misbruik en oneigenlijk gebruik geeft kaderstelling weer met betrekking tot het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de gemeentelijke regelingen en eigendom. Met deze nota volgt het college de aanbeveling van de commissie BBV zoals weergegeven in de Kadernota rechtmatigheid 2023. Misbruik en oneigenlijk gebruik is een rechtmatigheids criterium dat dient te worden beoordeeld in het kader van de RMV. Deze nota sluit aan op de toelichting van het criterium van misbruik en oneigenlijk gebruik zoals toegelicht in de nota rechtmatigheidsverantwoording.

De controleverordening 2023

De controleverordening is gewijzigd als gevolg van invoering van de RMV. Met deze geheel vernieuwde verordening is aangesloten bij de modelverordening van de VNG.

Controleprotocol 2023 met normenkader

Het controleprotocol is aangepast mede als gevolg van de invoering van de RMV. Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening 2023. Daarnaast toont het controleprotocol ten aanzien van de RMV de door het college te hanteren verantwoordings- en rapportagegrens. En verder geeft het de normstellingen weer zoals blijkt uit het bijgevoegde normenkader. Het normenkader is aangepast naar de huidige wet- en regelgeving.

De nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2024

Binnen de gemeente Noordoostpolder is er een toenemende aandacht voor de manier waarop risico's worden beheerst. Een almaar grotere afhankelijkheid van ICT-systemen, de krapte op de arbeidsmarkt, een toenemende complexiteit van de samenleving, grote decentralisaties (onder andere de (financiële) druk op het domein Jeugdzorg), de COVID-19 uitbraak, maar bijvoorbeeld ook de oorlog in Oekraïne dwingen gemeenten tot een groter risicobewustzijn.

De laatste herziening van de nota risicomanagement en weerstandsvermogen was in 2013. Hier zijn een aantal ontwikkelingen geweest, welke aanleiding hebben gegeven tot de actualisatie van de nota risicomanagement en weerstandsvermogen. De belangrijkste ontwikkelingen ten opzichte van de vorige nota zijn de doorontwikkeling van risicomanagement met financiële focus naar meer integraal risicomanagement, het hanteren van een stappenplan voor het bepalen van risico's en het opnemen van kaders voor het managen van risico's.

Met de nieuwe versie van de nota risicomanagement en weerstandsvermogen voldoet de gemeente Noordoostpolder aan de actuele ontwikkelingen op het gebied van risicomanagement.

Het treasurystatuut 2024

Het treasurystatuut is het beleidsmatige kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. Hierin worden de kaders vastgesteld voor het sturen en beheersen van, verantwoord en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Het treasurystatuut is de uitwerking van de financieringsfunctie die onder artikel 17 van de Financiële beheersverordening van gemeente Noordoostpolder.

De nota waardering, activeren en afschrijven van vaste activa 2024

In de Nota waardering, activeren en afschrijving 2024 worden kaders vastgelegd voor het handelen bij investeringen ten aanzien van het aspect activeren en de daarmee samenhangende vraagstukken van afschrijven en waarden. Een groot deel van het waarden, activeren en afschrijven van vaste activa is vastgelegd in de externe wetgeving (o.a. in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)).

Echter op bepaalde punten is sprake van beleidsvrijheid voor een gemeente. Deze nota vervangt de nota waardering, activeren en afschrijven uit 2017. Kenmerkend voor gemeente Noordoostpolder is de positie waarin zij verkeert om over te kunnen gaan tot afschrijvingsreserves. In de nota is daar specifiek aandacht aan besteed. Omwille van de pragmatiek is de grens voor het activeren van investeringen in de openbare ruimte verhoogd naar € 500.000. Deze grenswaarde past binnen de strekking van het BBV. € 500.000 is voor gemeente Noordoostpolder geen bedrag dat een substantiële impact heeft op de financiële positie.

De financiële beheersverordening 2023-2026

In dit document stelt de raad de kaders vast voor zowel het beleid als de financiën. Het hebben van een financiële verordening is een wettelijke verplichting (artikel 212, eerste lid van de Gemeentewet). De financiële verordening 2024 is geactualiseerd en o.a. aangepast naar aanleiding van de invoering van de Rechtmatigheidsverantwoording. In de Rechtmatigheidsverantwoording legt het college van Burgemeester en Wethouders verantwoording af op het onderdeel rechtmatigheid. De basis voor de nieuwe verordening vormt de meest actuele modelverordening van de VNG (november 2022). Verder is de verordening in overeenstemming gebracht met alle afzonderlijke beleidsvelden. Om die reden is in de financiële beheersverordening voor sommige beleidsdocumenten 1-1-2023 en voor andere beleidsdocumenten 1-1-2024 de ingangsdatum.

De nota reserves en voorzieningen 2024

In de financiële beheersverordening staat dat het college periodiek een nota ten behoeve van de vorming en besteding van reserves en voorzieningen aanbiedt ter besluitvorming aan de raad. In de nota is er aandacht voor de doelstelling, de bestedingsdoelen, de vorming, opheffing en samenvoeging van reserves en voorzieningen.

Kanttekeningen

De interne beoordeling van de rechtmatigheidsbeoordeling, waarbij het toetsingskader mede een uitgangspunt is, wordt voor 2023 voor het eerst uitgevoerd. Niet uit te sluiten is dat de uitvoering van de rechtmatigheidsbeoordeling en specifiek het toetsingskader in de praktijk zich de komende jaren nog dient door te ontwikkelen. Al was het overigens alleen al omdat de kaderstelling vanuit de overheid nog in ontwikkeling is. Tussen de interne organisatie en de accountant is de gewenste open houding aanwezig die dient te voorkomen dat de rechtmatigheidsbeoordeling en opstelling van de RMV tot vertraging van het komende jaarrekeningproces zal leiden.

Planning/uitvoering

-

Bijlagen

- a. De nota rechtmatigheidsverantwoording 2023;
- b. De nota misbruik & oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen 2023-2026;
- c. De nota risicomangement en weerstandsvermogen 2024;
- d. De controleverordening 2023;
- e. Het controleprotocol 2023;
- f. Het treasurystatuut 2024;

No. 23.0001258-4

- g. De nota waardering, activeren en afschrijven van vaste activa 2024;
- h. De financiële beheersverordening 2023-2026 ;
- i. De nota reserves en voorzieningen 2024.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : S. Werkman
Steller : de heer G.J. Bennema, (0527) 63 34 16; g.bennema@noordoostpolder.nl

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 november 2023, no. 23.0001258;

gelet op artikel 212 Gemeentewet

B E S L U I T:

1. De volgende beleidsdocumenten financial planning & controle vaststellen:
 - a. De nota rechtmatigheidsverantwoording 2023;
 - b. De nota misbruik & oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen 2023-2026;
 - c. De nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2024;
 - d. De controleverordening 2023;
 - e. Het controleprotocol 2023;
 - f. Het treasurystatuut 2024;
 - g. De nota waardering, activeren en afschrijven van vaste activa 2024;
 - h. De financiële beheersverordening 2023-2026;
 - i. De nota reserves en voorzieningen 2024.
2. De volgende beleidsdocumenten financial planning & control intrekken met terugwerkende kracht per 1 januari 2023:
 - a. De nota misbruik & oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen 2017-2020;
 - b. Het treasurystatuut 2011;
 - c. De nota waardering, activeren en afschrijven van vaste activa 2017;
 - d. De financiële beheersverordening 2017;
 - e. De nota reserves en voorzieningen 2017;
 - f. De nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2013;
 - g. De controleverordening 2003;
 - h. Het controleprotocol 2021-2022.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 11 december 2023.

De griffier, de voorzitter,